

Cycling for libraries: Tradisjoner i endring – bibliotekarer i bevegelse

I 2010 fikk en gruppe syklende bibliotekarer fra Finland ideen om å starte et prosjekt de kalte "Cycling for Libraries". Resultatet ble en sykkeltur fra København til Berlin for 80 bibliotekarer og bibliotekelskere i mai/juni 2011.

De finske organisatorene betegnet Cycling for Libraries som "a politically and economically independent international unconference for cycling librarians and library lovers".

Hovedmålet med Cycling for Libraries var å samle en gruppe bibliotekarer fra hele verden for å sykle ca 650 km fra Danmark til Tyskland og for underveis å diskutere strategiske spørsmål på alle bibliotekområder. Cycling for Libraries er helt uavhengig; det ble gjort mulig av et internasjonalt nettverk av bibliotekentusiaster og ikke av noen formell organisasjon.

Prosjektet sier om seg selv at det støtter den fysiske og mentale velværen for bibliotekansatte, nettverksbyggingen på grasrotnivå, internasjonaliseringen og ikke minst den viktige rollen bibliotek har for samfunnet og for den intellektuelle og vitenskapelige utdanningen generelt.

Cycling for Libraries støtter økologiske verdier og representerer samtidig verdier som humanisme, åpenhet, liberalisme, tilgang til informasjon, livslang læring, internasjonalisme og innovasjonsevne som også er grunnleggende verdier i bibliotek. En sterkere synliggjøring og markedsføring av bibliotek har vært og er et vesentlig mål i dette prosjektet. Se også:

<http://www.cyclingforlibraries.org/>

Men hvordan fungerte denne turen, hva skjedde på veien og hvilke erfaringer gjorde deltagerne som kom fra 15 forskjellige land seg? Jeg ville gjerne vært med på turen selv, men hadde dessverre ikke tid. Allikevel fikk jeg muligheten til å treffe mange av deltagerne etter ankomsten i Berlin. Jeg intervjuet de to hovedorganisatorene Jukka Pennanen og Mace Ojala fra Finland, deltagerne Claudia fra USA, Hal fra Canada, og Veronika Angell Bergli og Marte Stølan Flesvig som studerer ved Høgskolen i Oslo,

Alle snakket om at det har vært en STOR opplevelse og en veldig fin mulighet til å bli kjent med kolleger fra mange land. Det har vært en utrolig god felleskapsfølelse og alle snakket om bibliotek – mens de syklet, i pausene og på kveldene, på tomannshånd, i små og store grupper. Og alle bekreftet at man ikke får en slik erfaringsutveksling på konferanser med et tradisjonelt format.

Turen startet den 28. mai med et ”kick-off party” i Københavns Hovedbibliotek. Så gikk turen via Køge, Nykøbing-Falster, Rostock, Fürstenberg og endte den 5. juni i Berlin. De daglige etappene var mellom 50 og 130 km. På veien ble det på forhånd planlagte besøk på lokale bibliotek og diskusjoner om aktuelle tema som f.eks. finanskrisen med bibliotekenes ansatte, brukere og med lokale politikere. Særlig små bibliotek kom i fokus på denne måten. Veronika og Marte fortalte at det var kjempeinteressant å se hvordan bibliotek fungerer uten mye penger. De ble oppmerksomme på at norske bibliotek har det ganske bra tross mange problemer fordi Norge garanterer et minstilbud til bibliotekbrukerne. Men det var også spennende å bli kjent med døgnåpne bibliotek og måten de jobber på.

Jeg selv ble spesielt imponert da jeg hørte at noen syklet med en sykkel uten gir, at en jente fra Russland syklet videre selv om hun veltet og fikk store skrubbsår over hele kroppen på dag 2 og jeg moret meg over en ny måleenhet som oppstod under turen. Den heter ”Mace-kilometer” og etter få dager visste alle deltagerne at én Mace-kilometer er omtrent 1,5 km. Også Jukka og Mace mente at det var forbløffende hvor bra en så stor gruppe med ulik kulturell bakgrunn, forskjellige sykkelferdigheter, forskjellige personligheter etc. fungerte. Mace snakket om at turen var som en ”Think Tank of librarians” og ved siden av at det har vært veldig artig å organisere prosjektet har det vært utrolig lærerikt for ham.

Det beste for Hal fra Canada var sjansen til å bli riktig godt kjent med de andre deltagerne. Han uttrykte det slik: ”we had to share physical things like sleeping places, so it was just easy to come closer very soon”. Deltagerne sov nemlig vanligvis i gymsaler på skoler. Claudia fra USA likte best å høre fortellinger fra både bibliotek og sykling.

Men Cycling for Libraries har ikke bare vært en sykkeltur med samtaler om bibliotek og bibliotekbesøk. Hver deltager hadde på forhånd bestemt seg for en oppgave (homework) som de skulle jobbe med under turen. Noen ville finne ut hvordan man kan gjøre bibliotek mer miljøvennlig mens andre ville tenke på bibliotekestetikk i informasjonssamfunnet eller på rollen nyutdannede bibliotekarer kan spille i nasjonale bibliotekforeninger. Se <http://www.cyclingforlibraries.org/category/themes/> for flere oppgaver.

Etter ankomsten i Berlin på søndag 5. juni fortsatte prosjektet. Dagen etter hadde partnerne i Tyskland organisert et seminar med tre interessante foredrag på formiddagen og en ”unconference”, også kalt BarCamp, på ettermiddagen. Her kunne også andre enn syklistene fra turen delta, noe jeg selv gjorde. Unconference betyr at deltagerne selv bestemmer temaene for sesjonene. På dette seminaret var det 7 deltagerne som foreslo å snakke bl.a. om bibliotekets fremtid, om tjenester for multikulturelle samfunn og om bibliotek som et offentlig

rom. Etter diskusjonene i de respektive gruppene møttes man igjen i plenum og presenterte resultatene. Denne måten å organisere en konferanse på blir særlig fra yngre bibliotekarer ansett som mer fruktbar og lærerik enn vanlige konferanser. Mandag kveld var alle seminardeltagerne invitert til en fest på Tempelhofer Feld. Dette var kvelden for god mat, god drikke og god musikk fra et tysk band, men først og fremst for gode samtaler. Det var der jeg kunne intervjuer noen av deltagerne jeg kjente fra før og andre som jeg hadde akkurat blitt kjent med. Og det var på denne festen jeg hørte en kollega fra Belgia si "before this tour I didn't know that so many muscles do exist in my body". Kvelden ble avsluttet med filmsnutter fra hver turdag. Hele turen ble dokumentert av et finsk kamerateam og opptakene vil være grunnlag for en dokumentarfilm som skal være ferdig i slutten av august. Sluttetappen for Cycling for Libraries fant sted på formiddagen 7. juni med en 9km lang sykkel demonstrasjon gjennom Berlin. Ca 150 tyske kolleger sluttet seg til dem som hadde syklet fra København og viste med sine spesielle vester og med flyers hvor viktig bibliotek er for samfunnet vårt. Jeg ble også med og det var skikkelig artig. Målet var konferansesentret hvor den 100. Tyske bibliotekkonferansen (Deutscher Bibliothekartag) ble åpnet etter vår ankomst.

På spørsmålet om hvorfor koble sammen sykler og bibliotek svarte organisatorene følgende (fritt oversatt):

"Det er kanskje vanskelig å se en kobling mellom sykling og bibliotek, men begge representerer de samme verdiene: demokrati, pragmatisme, effektivitet, humanisme, individualisme, og bærekraftighet. Og selvfølgelig det å bevege seg. En syklist og en bibliotekar er begge avhengig av sine verktøy, sykkelen og biblioteket. Sykler og bibliotek er lett å sympatisere med og begge konsepter er universelle og enkle å forstå."

Til slutt ønsker jeg å si "Lykke til videre med prosjektet". Jeg håper at organisatorene fortsetter og planlegger flere slike sykkelturner for bibliotekarer. Kanskje vi sees i 2012 på veien til IFLA-konferansen i Helsinki?